

Johannes Lou: Den ærede Ordfører for Flertallet indledede sine Bemærkninger med at slaa fast, at det, man fra Flertallets Side vilde beskytte, var Institutionen: Nævnene; Lejerne, som dog er det reelle i denne Sammenhæng, kunde det have mindre at sige med, naar blot den Institution, der hed Huslejenævnene, blev beskyttet. Overfor dette Standpunkt maa vi stille os afvisende. Da Indenrigsministeren forelagde sit Lovforslag, gjorde han udtrykkelig opmærksom paa, at han ønskede, at Lejerne skulde beskyttes igenem det Aar, i Løbet af hvilket Regeringen skulde overveje, hvorledes en fremtidig Huslejelovgivning vilde komme til at se ud. Overfor dette Ønske har det konservative Folkeparti stillet sig fuldstændig forstaaende; vi har ønsket at støtte Ministeren paa ethvert Felt, hvor det gælder om i det kommende Aar at beskytte Lejerne. Men hvis nu dette Lovforslag skulde blive vedtaget, enten i Regeringsforslagets Skikkelse eller med enkelte Ændringer, vil det jo blive en af de mærkverdige Love, vi har; det vilde være en Underændringslov til en Ændringslov til en Lov af en meget sen Dato, og den vil i administrativ Henseende være saa indviklet, som en Lov overhovedet kan taale at blive.

Boligloven betegner jo et Æskesystem, der paabegyndtes i 1916; i Løbet af de 8 Aar, der er gaaet siden da, har vi haft ikke mindre end 12 forskellige Huslejelove, naar vi medregner det Forslag, som nu foreligger til Behandling. Det viser, at denne Lov, hver Gang vi har beskæftiget os med den, stadig i allerførste Række er blevet en Kompromissernes Lov, en Lov, der skal sammenarbejde de hinanden saa modstridende Interesser, Lejernes og Ejernes. Naar man sammenligner den nu foreslaaede Ændring med de elleve forudgaaende Love, vil man se, hvorledes man fra alle Sider er faret med den største mulige Lempe, og naar man ser paa denne Række af Ændringer, mener jeg, at der derved kunde tages noget af den Brod, som med Rette ligger i det ærede Medlem Hr. Carlsen-Skiødts Udtalelser i hans Særbetænkning, hvori han siger, at al Husleje-regulering bør høre op fra 1. Maj 1925. Thi i disse 12 forskellige Love har man stadig skudt Tidspunktet for Lovens Ophør længere og længere ud.

Ser man paa den foreliggende Betænkning, vil man finde, at Flertallet overhovedet slet ikke beskæftiger sig med det, som er det fundamentale i alt, hvad der

vedrører Boliglovgivning, nemlig Bolignøden, derimod omtaler alle de tre Mindretalsudtalelser dette specielle Onde. Naar vi i Udvalget har drøftet dette store fundamentale Spørgsmaal, er der fra mange Sider sagt, at Huslejeloven medvirker til Bolignødens fortsatte Bestaaen, men de samme Herrer, som har gjort sig til Talsmænd for denne Betragtning, erkender, at Forholdene i Storkøbenhavn er af en saadan Art, at de vil deltage eller i alt Fald stiller i Udsigt at kunne deltage i Bestræbelserne for at afhjælpe Bolignøden der. Dette er imidlertid efter vor Mening et fuldkommen inkonsekvent Standpunkt, thi hvis Bolignøden er størst i København og Huslejeloven er en Hindring for en Afhjælpning af den, maatte Konsekvensen af de Herrers Standpunkt i saa Henseende være, at man bestræbte sig for hurtigst muligt at faa Huslejeloven fjernet i Storkøbenhavn; saa længe de Herrer ikke tør indtage dette Standpunkt, er al deres Tale om, at Huslejeloven er en Hindring for Byggeriet, ganske hen i det blaa.

Som jeg udtalte ved Sagens første Behandling, er denne Lov en Kompromissernes Lov, og den vil aldrig kunne blive ideel, før de 95 pCt. Husejere og de 95 pCt. Lejere, der vil det rigtige, søger at tale sig til Rette om, hvilke Forholdsregler der skal træffes mod de 5 pCt. Ejere og Lejere, der gør dette Spørgsmaal saa indviklet, som det er blevet. Det ærede Medlem Hr. Bouet og jeg erkender i vor Betænkning, at mange Forhold, som vi opregner uden nærmere at komme ind paa dem, har medført, at Bolignøden stadig er til Stede, og herpaa begrunder vi det Standpunkt, at vi ikke tør lade Huslejereguleringen høre op pr. 1. Maj 1925. Der er i Udvalget fremdraget mange Forhold, som skulde vise de forskellige Byers Stilling med Hensyn til Huslejenævn og regulerende Foranstaltninger, og man har særlig nævnt Aarhus og Odense og meddelt forskellige Tal baade med Hensyn til Byggeri og med Hensyn til Husleje; men det, som forekommer os mest afgørende, er, hvor megen Huslejeforhøjelse der har fundet Sted i disse to Byer. Hvis det ærede Medlem, der var saa meget inde paa at omtale Tallene for Odenses og Aarhus' Vedkommende, kunde give Oplysning om dette vigtige Spørgsmaal, tror jeg, det vilde have større Betydning end de Tal, som den højtærede Minister nu vil faa, og som naturligvis vil blive taget under den mest alvorlige Overvejelse i de Underøgelser, som han ønsker at foretage.

I denne Drøftelse angaaende Husleje-